

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (teine koda)

10. jaanuar 2005 *

Kohtuasjas T-357/03,

Bruno Gollnisch, elukoht Limonest (Prantsusmaa),

Marie-France Stirbois, elukoht Villeneuve-Loubet (Prantsusmaa),

Carl Lang, elukoht Boulogne-Billancourt (Prantsusmaa),

Jean-Claude Martinez, elukoht Montpellier (Prantsusmaa),

Philip Claeys, elukoht Overijse (Belgia),

Koen Dillen, elukoht Anvers (Belgia),

esindaja: advokaat W. de Saint Just,

hagejad,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

versus

Euroopa Parlament, esindajad: H. Krück ja N. Lorenz, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada Euroopa Parlamendi juhatuse 2. juuli 2003. aasta otsus Euroopa Liidu üldeelarve eelarvepunkti 3701 assigneeringute kasutamist puudutava eeskirja muutmise kohta,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees J. Pirrung, kohtunikud A. W. H. Meij ja I. Pelikánová,

kohtusekretär: H. Jung,

on andnud järgmise

määruse

Õiguslik ja faktiline raamistik

- 1 1. mail 1999 jõustunud Euroopa Parlamendi kodukorra neljateistkümnes väljaanne (EÜT 1999, L 202, lk 1) asendati 1. veebruaril 2003 jõustunud Euroopa Parlamendi kodukorra viieteistkümnenenda väljaandega (ELT 2003, L 61, lk 1, edaspidi „kodukord”). Mõlema kodukorra artikli 22 sõnastus on identne.
- 2 Kodukorra artikli 22 lõikes 2 on sätestatud, et „[parlamendi] [j]uhatus võtab vastu otsuseid parlamendiliikmeid ning parlamenti, selle sekretariaadi ja selle organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja haldusküsimustes”.
- 3 Euroopa Liidu üldeelarve eelarvepunkt 3701 käsitleb sekretariaadi kulusid, jooksvaid halduskulusid ja kulusid seoses fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete poliitilise ja teabealase tegevusega. 2003. aasta majandusaastaks nägi see eelarvepunkt ette assigneeringud summas 37 948 000 eurot (ELT 2003, L 54, lk 1, 201, 222).
- 4 Parlamendi juhatus kehtestas kodukorra artikli 22 alusel eelarvepunkti 3701 assigneeringute kasutamise eeskirja (edaspidi „eeskiri”).

- 5 Eeskirju muudeti 2002. aastal alustatud ja 2003. aastal jätkunud menetluses. 8. aprillil 2003 peetud koosviibimisel otsustas parlamendi esimeeste konverents kiita eeskirja muutmissettepanekud heaks, anda need parlamendi juhatusele läbivaatamiseks ja soovitada juhatusel kuulata enne kõnealuste ettepanekute vastuvõtmist ära eelarvekontrollikomisjoni ja õigustalituse arvamus. Parlamendi peasekretär palus 21. mail ja 22. mail 2003 saadetud memorandumiga nii parlamendi eelarvekomisjonil kui parlamendi õigusnõunikul anda parlamendi juhatusele eeskirja muudatustettepanekute kohta uued arvamused. Eelarvekontrollikomisjon andis parlamendi presidendile esialgse arvamuse oma 16. juuni 2003. aasta memorandumiga. Õigustalitus andis oma arvamuse 25. juunil 2003.
- 6 Parlamendi juhatuse 2. juuli 2003. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus“) muudetakse eeskirju, „kuid uute konsultatsioonide tulemusena võib olla vajalik muuta parlamendi kodukorda ja teha muid muudatusi“.
- 7 Vaidlustatud otsusega muudetud eeskirja 1. osa alapunktis 1.1.1 on sätestatud, et „eelarvepunkti 3701 assigneeringud on ette nähtud [...] fraktsioonide haldus- ja tegevuskuludeks ja fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete sekretariaadikuludeks“. Varem oli samas alapunktis sätestatud:

„eelarvepunkti 3701 assigneeringud on ette nähtud [...] fraktsioonide ja fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete sekretariaadikuludeks ja haldus- ja tegevuskuludeks [...]“

8 Vaidlustatud otsusega muudetud sõnastuses näeb eeskirja 1. osa punkt 1.3 ette:

„1.3.1 Kui fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliige ühineb fraktsiooniga, esitab administratsioon aruande kulude eelarvestuse kohta parlamendiliikme fraktsiooniga ühinemise kuupäeva seisuga. Vajadusel kantakse fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikme kasutamata jäetud assigneeringud üle kõnealusele fraktsioonile.

1.3.2 [...] Kui fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliige astub parlamendiliikme kohalt tagasi, sulgeb administratsioon parlamendiliikme raamatupidamiskonto, võttes arvesse eelnevalt kirjalikult võetud kulukohustusi.”

9 Enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist nägi eeskirja 1. osa punkt 1.3 ette fraktsiooniga ühineva või tagasi astuva fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikme kohustuse esitada finantsküsimuste eest vastutavale isikule aruanne kulude eelarvestuse kohta ja vajadusel tagastada kasutamata jäänud assigneeringud. See säte nägi samuti ette tagasi astuva fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikme kohustuse tagastada põhjendamatud või kooskõlastamata kulud.

10 Vaidlustatud otsuse tulemusena ei kohaldata fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmele enam eeskirja 1. osa punkti 1.4. Muudetud sõnastuses näeb see säte ette vastutuse kohaldamise assigneeringute kasutamise eest üksnes fraktsioonidele.

- 11 Vaidlustatud otsusega lisatakse 1. osa punktile 1.5 järgmine alapunkt:

„1.5.1 Mis tahes poliitilise või teabealase tegevuse korral, mida rahastatakse eelarvepunkti 3701 assigneeringutest, tuleb ära märkida fraktsiooni nimi või fraktsioonilise kuuluvusteta parlamendiliikme(te) puhul tema/nende nimi/nimed ning Euroopa Parlamendi logo.”

- 12 Vaidlustatud otsusega muudetud sõnastuses näeb eeskirja 1. osa alapunkt 1.6.1 ette: „[f]raktsioonid võivad Euroopa poliitilist rühmitust rahaliselt toetada vaid vastavalt [sätestatud tingimustele]”. Enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist nägi selle sätte sõnastus ette, et:

„Fraktsioonid/fraktsioonilise kuuluvusteta parlamendiliikmed võivad Euroopa poliitilist rühmitust rahaliselt toetada vaid vastavalt [sätestatud tingimustele]”.

- 13 Vaidlustatud otsusega muudetud sõnastuses näeb alapunkt 1.6.2 ette:

„[...] [F]raktsioonid/fraktsioonilise kuuluvusteta parlamendiliikmed, kes on mõne parlamendivälise organisatsiooni liikmed, võivad seda organisatsiooni rahaliselt toetada eelarvepunkti 3701 assigneeringutest toetuse või liikmemaksuga, mille suurus võib kokku olla kuni 5% nende aastasest eelarvepunktist 3701 saadud assigneeringust [...]”.

14 Varem nägi kõnealune säte ette:

„Fraktsioonid/fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed võivad rahaliselt toetada parlamendivälist tegevust või organisatsiooni kas toetuse või liikmeks oleku korral liikmemaksu kaudu, mille suurus võib kokku olla kuni 5 % nende aastasest eelarvepunktist 3701 saadud assigneeringust [...]”

15 Vaidlustatud otsusega muudetud sõnastuses näeb eeskirja 1. osa punkt 1.7 ette: „[I]isaks Euroopa ühenduste ametnike ja muude teenistujate personalieeskirjade alusel tööle võetud personalile võivad fraktsioonid palgata assistente, kasutades selleks eelarvepunkti 3701 assigneeringuid”. Enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist nägi see säte ette samasuguse võimaluse ka fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele.

16 Vaidlustatud otsusega muudetakse oluliselt eeskirja 1. osa punkte 2.1–2.7, mis sätestavad eeskirjad fraktsioonide aastaelarve täitmise, ostude, inventari, raamatu- pidamise, finantskontrolli ja assigneeringute kasutamise aastaaruande kohta. Lisaks tuleneb vaidlustatud otsusest, et muudetud sõnastuses ei kohaldu kõnealused punktid enam fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele.

17 Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele kohaldatakse selle asemel vaidlustatud otsusega eeskirjale lisatud punkti 2.9. See säte, mille pealkiri on „Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendisaadikuid puudutavad erireeglid”, näeb ette:

„2.9.1 Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete kulud makstakse kas otse tarnijale või hüvitab administratsioon need niipea kui võimalik tõendavate ja

käesolevas eeskirjas nõutavate dokumentide esitamisel pärast nende vastavuse kontrollimist käesolevale eeskirjale. Administratsioon kontrollib, kas

- a) kulud vastavad käesolevale eeskirjale ning neid ei kaeta muude hüvitistega;
- b) on järgitud eeskirja sätteid;
- c) on rakendatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet;
- d) kulud on tõendatud originaaldokumentidega (või tarnija või mõne muu tõestamise volitustega organi väljastatud tõestatud ärakirjadega).

Fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmed võivad vastava taotluse alusel 10% aastasest toetusest saada ettemaksena.

Enne eelarveaasta lõppu viib administratsioon läbi ettemaksete tasaarveldamise parlamendiliikmete esitatud tõendavate dokumentide alusel [...].

Tasaarveldamise käigus lükatakse tagasi kõik tõendamata või eeskirja sätetele mittevastavad kulud ning vastavad assigneeringud tuleb kolme kuu jooksul Euroopa Parlamendile tagasi maksta [...].

Eelarveaasta algab 1. jaanuaril ning lõpeb 31. detsembril.

Euroopa Parlamendi valimiste aastal algab esimene eelarveperiood 1. jaanuaril ja lõpeb 30. juulil, teine eelarveaasta algab 1. juulil ja lõpeb 31. detsembril.

2.9.2 Eelarveaasta jooksul kasutamata jäänud assigneeringud võib järgmisesse eelarveaastasse üle kanda kuni 50% ulatuses Euroopa Parlamendi eelarvest saadavatest aastastest assigneeringutest.

Pärast kontode sulgemist annulleeritakse kõik 50% piiri ületavad summad Euroopa Parlamendi kasuks.

2.9.3 Euroopa Parlamendi administratsioon tagab fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele ette nähtud assigneeringute haldamise vastavalt lisas toodud finantsplaanile.

2.9.4 Käesoleva eeskirja [punkti] 2.9.1 alusel tehtavad ettemaksed kantakse fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikme spetsiaalselt selleks avatud kontole.

2.9.5 Inventar, mille fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliige on eelarvepunktile 3701 kirjendatud assigneeringutest soetanud, kantakse Euroopa Parlamendi vara inventarinimestikku. Inventarinimestikku tuleb kanda mittetarbekaubad, mille kasutusaeg ületab ühte aastat ning mille soetusmaksumus on võrdne Euroopa Parlamendi poolt vastavatele kaupadele määratud künnisega või on sellest suurem. Vara inventarinimestikku tuleb pidada kooskõlas lisas sätestatud korraga.

2.9.6 Administratsioon valmistab iga parlamendiliikme kohta ette tulude ja kulude eelarvestuse ning bilansi, milles kinnitatakse raamatupidamise korrakohasust ja kooskõla käesoleva eeskirjaga. Seejärel avaldatakse nimetatud dokumendid Euroopa Parlamendi veebilehel.

2.9.7 Euroopa Parlamendi president edastab nimetatud dokumendid, mis peavad temani jõudma enne järgneva eelarveaasta 30. aprilli, juhatusesele ja eelarvekontrollikomisjonile, kes vaatavad need läbi vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorras neile antud volitustele, samuti kontrollikojale.

2.9.8 Kui juhatus, kellega vastavalt eelmisele lõigule konsulteeritakse, asub koos eelarvekontrollikomisjoniga seisukohale, et assigneeringuid ei ole kasutatud kooskõlas käesoleva eeskirjaga, tuleb asjakohased assigneeringud Euroopa Parlamendile tagasi maksta kolme kuu jooksul alates rikkumise tuvastamise kuupäevast.”

18 Eeskirja 1. osa punkti 2.8, vaidlustatud otsusega muudetud sõnastuses, kohaselt konsulteerivad fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed omavahel kõikides käesoleva eeskirja rakendamisega seotud küsimustes.

19 Vaidlustatud otsusega muudetakse ka eeskirja 2. osa, mille pealkiri on „Kontoplaan”, täpsemalt teatud eelarveridu, mis puudutavad kasumiaruande kulusid.

20 Nii ei või fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed lugeda eelarvepunkti 3701 kuludeks ei töötajate palkamise kulu, töötajate esinduskulu ega palku ja palkadega seotud tasusid (2. osa jaotise 1.2 1. peatüki punktid 2, 4 ja 6).

- 21 Sama käib büroode rendikulude (2. osa jaotise 1.2 2. peatüki punkt 7), raamatupidamiskulude (2. osa jaotise 1.2 4. peatüki punkt 2) ja fraktsiooni ametlike koosolekute kulude (2. osa jaotise 1.2 5. peatüki punkt 1) kohta.
- 22 Lisaks muudetakse vaidlustatud otsusega eeskirja 3. osa, mis näeb ette eeskirja 1. osa mitme punkti tõlgendamisjuhised.
- 23 Viimasena lisatakse vaidlustatud otsusega eeskirjale lisa, milles kinnitatakse vara inventariseerimismestikud.
- 24 15. juulil 2003 teatas parlamendi finantsküsimumste peadirektoraadi peadirektor hagejatele, et 2. juulil 2003 võttis parlamendi juhatus eeskirja muudatused vastu. Eeskirja muudetud tekst oli selle teate lisaks.

Menetlus

- 25 Hagejad esitasid Esimese Astme Kohtu kantseleisse 23. oktoobril 2003 saabunud hagiavaldusega tühistamishagi.
- 26 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 76a alusel esitasid hagejad eraldi dokumendiga Esimese Astme Kohtu kantseleisse 27. oktoobril 2003 saabunud taotluse lahendada asi kiirendatud menetluses. See taotlus jäeti Esimese Astme Kohtu 18. veebruari 2004. aasta otsusega rahuldamata.

- 27 Parlament esitas Esimese Astme Kohtu kantseleisse 11. novembril 2003 saabunud taotluse jätta hagejate poolt hagiavalduse lisana esitatud parlamendi õigustalituse 25. juuni 2003. aasta arvamus kohtutoimikust välja.
- 28 Ilma kostja vastust esitamata esitas parlament Esimese Astme Kohtu kantseleisse 27. novembril 2003 saabunud dokumendiga Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel vastuvõetamatuse vastuväite. Hagejad esitasid selle vastuväite kohta oma märkused 6. veebruaril 2004.
- 29 Ettekandja-kohtuniku ettepaneku alusel leidis Esimese Astme Kohus, et käesolevas asjas piisab kohtutoimiku materjalidest, ning otsustas oma kodukorra artikli 114 lõike 3 alusel mitte avada suulist menetlust.

Poolte nõuded

- 30 Parlament palub Esimese Astme Kohtul:
- teha määrus parlamendi õigustalituse 25. juuni 2003. aasta arvamuse kohtutoimikust väljajätmise kohta;
 - jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatelt.

31 Vastuvõetamatuse vastuväitele esitatud märkustes paluvad hagejad Esimese Astme Kohtul:

- jätta rahuldamata parlamendi nõue parlamendi koostatud dokumendi toimikust väljajätmise kohta;
- jätta vastuvõetamatuse vastuväide rahuldamata;
- tühistada vaidlustatud otsus;
- mõista kohtukulud summas 10 000 eurot välja parlamendilt.

Parlamendi nõue jätta tema õigustalituse arvamus kohtutoimikust välja

Poolte argumendid

32 Parlament palub jätta kohtutoimikust välja hagiavalduse 5. lisana esitatud parlamendi õigustalituse arvamus eeskirja muutmise kohta. Ta rõhutab, et see arvamus on mõeldud vaid parlamendi juhatusele, kelle koosolekud on kinnised. Sellest tulenevalt on kõnealune arvamus konfidentsiaalne dokument, millega võivad tutvuda vaid juhatuse liikmed. Parlament lisab, et institutsioonidele mõeldud juriidiliste arvamuste levitamisel võivad olla kahjulikud tagajärjed nende institutsioonide nõuetekohasele toimimisele ja et seetõttu on ühenduse seadusandja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumenti-

dele (EÜT 2001, L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331) artikli 4 lõike 2 teises lõigus selgelt välistanud avalikkuse juurdepääsu sellisele arvamusele. Parlament lisab veel, et kohtupraktika kohaselt võib selliseid dokumente ühenduse kohtule esitada üksnes kõnealuse institutsiooni loal või ühenduse kohtu nõudel (Euroopa Kohtu 23. oktoobri 2002. aasta määrus kohtuasjas C-445/00: *Autriche v. nõukogu*, EKL 2002, lk I-9151, punkt 12, ja Esimese Astme Kohtu presidendi 3. märtsi 1998. aasta määrus kohtuasjas T-610/97 R: *Carlsen jt v. nõukogu*, EKL 1998, lk II-485). Parlament ei ole andnud luba kõnealuse juriidilise arvamuse esitamiseks käesolevas menetluses.

- 33 Hagejad väidavad esiteks, et kõnealust arvamust levitati elektronpostiga kõikidele parlamendi eelarvekontrollikomisjoni liikmetele, kelle hulgas oli ka üks hagejatest, ja et see tehti kättesaadavaks kõigile parlamendiliikmetele, kes selleks soovi esitasid. Sellisel juhul ei ole dokument konfidentsiaalne. Hagejad lisavad, et kohtupraktika, millele parlament viitab, ei ole asjassepuutuv, kuna see puudutab olukorda, kui nõukogule ja komisjonile adresseeritud arvamusi esitavad kolmandad isikud, käesoleval juhul see aga ei ole nii. Hagejad väidavad veel, et õigustalitus ei esitanud vastuväiteid selle arvamuse jagamise kohta parlamendiliikmetele, kes seda tegelikult palusid. Lõpetuseks leiavad hagejad, et „avalikustamise, läbipaistvuse, õiguskindluse kaitse ja ühenduse õiguse stabiilsuse” põhimõtetest tulenevalt ei saa takistada asjas, nagu seda on käesolev asi, hagejatel, kes on parlamendi liikmed, kasutada õigust tutvuda selle institutsiooni õigustalituse arvamustega. Hagejate arvates puudutavad need arvamused juba oma nimetusest tulenevalt parlamendi tegevusega seotud õigusküsimusi ja seega ka parlamendiliikmeid. Seega on hagejatel õigus tutvuda kõnealuse juriidilise arvamusega ning esitada see ühenduse kohtule.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 34 Nagu parlament põhjendatult väidab, oleks avaliku huviga — mis seisneb institutsioonide õiguses kasutada nende õigustalituste täiesti sõltumatult antud

arvamusi — vastuolus, kui lisaks nendele isikutele, kelle palvel sisemised dokumendid on koostatud, saaksid neid dokumente Esimese Astme Kohtu menetluses olevas asjas ilma selle institutsiooni loata või ilma kõnealuse kohtu nõudeta esitada ka muud isikud (vt eelkõige eespool punktis 32 viidatud kohtuasi *Autriche v. nõukogu*, punkt 12 ja Esimese Astme Kohtu 8. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-44/97: *Ghignone jt v. nõukogu*, EKL AT 2000, lk I-A-223 ja lk II-1023, punkt 48).

- 35 Käesolevas asjas on selge, et kõnealune juriidiline arvamus koostati parlamendi peasekretäri palvel parlamendi juhatuse jaoks ja et viimane ei andnud luba selle arvamuse esitamiseks.
- 36 Lisaks tuleb täpsustada, et parlamendi nõude hindamisel küsimuses, kas kõnealune arvamus võib kuuluda nende toimikumaterjalide hulka, mida kohus võtab hagi hindamisel arvesse, ei ole tähendust, kas parlamendiliikmetel või kellelgi nendest on õigus tutvuda õigustalituse antud arvamusega.
- 37 Neil asjaoludel tuleb parlamendi nõue rahuldada ja hagiavalduse 5. lisana esitatud õigustalituse arvamus toimikust välja jätta.

Vastuvõetavus

- 38 Parlament esitab kaks asja läbivaatamist takistavat asjaolu. Esimene tuleneb hagi väidetavalt hilinevalt esitamisest. Teine tuleneb hagejate kaebeõiguse puudumisest. Esimese Astme Kohus leiab, et käesolevas asjas tuleb esmalt analüüsida väidet, mille kohaselt hagejatel puudub kaebeõigus.

Poolte argumendid

- 39 Esiteks väitab parlament, et vaidlustatud otsus ei puuduta hagejaid otseselt. Parlamendi väidete kohaselt kohustused, mis tekkisid fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele eeskirja muutmisel vaidlustatud otsusega, on üldise ja abstraktse iseloomuga ning administratsioon peab neid „konkreetsema aktiga” täpsustama.
- 40 Parlamendi väitel tuleneb kohtupraktikast EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud otsese puudutamise tingimuse kohta, et ühenduse vaidlustatud meede peab mõjutama otseselt isiku õiguslikku olukorda ning ei tohi jätta meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutusõigust — akti rakendamine on puhtaautomaatne ja tuleneb vaid ühenduse õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (Euroopa Kohtu 13. mai 1971. aasta otsus kohtuasjades 41/70–44/70: *International Fruit Company v. komisjon*, EKL 1971, lk 411, punktid 23–29; 6. märtsi 1979. aasta otsus kohtuasjas 92/78: *Simmenthal v. komisjon*, EKL 1978, lk 777, punktid 25 ja 26; 26. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas 207/86: *Apesco v. komisjon*, EKL 1986, lk 2151, punkt 12; 26. juuni 1990. aasta otsus kohtuasjas C-152/88: *Sofrimport v. komisjon*, EKL 1988, lk I-2477, punkt 9; 5. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-386/96 P: *Dreyfus v. komisjon*, EKL 1998, lk I-2309, punkt 43; Esimese Astme Kohtu 10. septembri 2002. aasta määrus kohtuasjas T-223/01: *Japan Tobacco ja JT International v. parlament ja nõukogu*, EKL 2002, lk II-3259, punkt 45, ja 6. mai 2003. aasta määrus kohtuasjas T-45/02: *AgroSciences v. parlament ja nõukogu*, EKL 2003, lk II-1973, punkt 35).
- 41 Parlamendi väitel on vaid eeskirja 1. osal õigusjõud. Parlament väidab aga ka seda, et 1. osa sätted on põhiosas üldised ja abstraktsed ning neid tuleb hilisema aktiga täpsustada. Nii on see tema väitel eeskirja punktide 1.1, 1.3, 1.4, 1.5 ja 2.8 osas. Eeskirja punktid 1.6.1, 1.7, 2.1–2.7 puudutavad vaid fraktsioone ega saa seega puudutada hagejate õigusi.

- 42 Eeskirja punktis 1.6.2 nähakse ette toetuse ülempiir, mida võib anda sellistele parlamendivälistele organisatsioonidele, mille liikmeks parlamendiliikmed on, ja piiratakse hagejate poolt eelarvepunkti 3701 assigneeringute kasutamist. Parlament väidab aga ka seda, et nendel piirangutel on mõju vaid siis, kui eeskirja punkti 2.9.1 alusel kontrollitakse fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete kulude vastavust eeskirjale. Eeskirja punktil 1.6.2 ei ole parlamendi väitel seega vahetut õigusmõju fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele.
- 43 Eeskirja punkti 2.9.1 täitmine eeldab sellise haldusakti vastuvõtmist, millega tagatakse fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete arvete maksmine ehk sellist administratsiooni otsust, mis tehakse tarnija esitatud arve alusel või fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikme taotluse alusel. Parlament väidab, et eeltoodust tulenevalt puudutaks üksnes selline halduse üksikakt hagejaid otseselt.
- 44 Ka eeskirja punkt 2.9.2, mis näeb ette võimaluse assigneeringute ülekandmiseks, on üldine ja abstraktne. Parlament leiab, et üksnes konkreetne otsus assigneeringute ülekandmise kohta puudutaks fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliiget otseselt.
- 45 Eeskirja punkt 2.9.4, mis puudutab eelarvepunkti 3701 assigneeringute kandmist fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikme spetsiaalselt selleks avatud kontole, eeskirja punkt 2.9.5, mis puudutab inventarinimestikku sellise vara kohta, mida fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed on eelarvepunkti 3701 alusel omandanud, ja eeskirja punkt 2.9.7, mis puudutab parlamendi presidendi poolt juhatusele ja eelarvekontrollikomisjonile teabe andmist, eeldavad parlamendi väidete kohaselt administratsiooni hilisemat otsust, mis üksinda puudutaks fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliiget otseselt.
- 46 Eeskirja punktidega 2.9.3 ja 2.9.6 antakse fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele õigused, mis puudutavad neile ette nähtud assigneeringute haldamist ja neid assigneeringuid puudutava bilansi kinnitamist. Nende punktidega ei tekitata parlamendi väitel seega fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete olemasole-

vatele õigustele kahju. Parlament väidab, et ka nende sätete kohaldamine eeldab igal juhul hilisemat haldusakti, nimelt assigneeringute haldamise ja bilansi kinnitamise kohta. Üksnes need aktid puudutaksid fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliiget otseselt.

- 47 Lõpuks leiab parlament, et hagejaid ei puuduta otseselt eeskirja punkt 2.9.8, mis näeb ette kohustuse maksta tagasi põhjendamatult kulutatud summad, sest selle sätte kohaldamine eeldab juhatuse otsust, milles tuvastatakse eeskirja rikkumine, ja otsust, milles parlament nõuab need summad tegelikult tagasi.
- 48 Parlamendi väitel tuleb seega lükata tagasi hagejate väide, et uusi eelarve- ja raamatupidamismõudeid sisaldav vaidlustatud otsus puudutab neid otseselt.
- 49 Hagejate väitel võetakse neilt vaidlustatud otsusega ära õigus toetada poliitilist rühmitust (eeskirja punkt 1.6.1), õigus võtta tööle töötajaid (eeskirja punkt 1.7.1) ja õigus kanda büroorendikulusi (2. peatükk) eelarvepunkti 3701 assigneeringutest, ja parlament väidab, et kuigi kõnealuste õiguste äravõtmine võib puudutada hagejaid otseselt, siis mingil juhul ei puuduta see neid isiklikult.
- 50 Parlament väidab, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib selline üldkohaldatav õigusakt nagu määrus puudutada füüsilist või juriidilist isikut isiklikult vaid siis, kui see otsus mõjutab neid teatud neile eriomaste tunnuste või neid iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis neid kõigist teistest eristavad, ning seeläbi individualiseerib neid analoogiliselt selle akti adressaadiga (Euroopa Kohtu 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-451/98: *Antillean Rice Mills v. nõukogu*, EKL 1998, lk I-8949, punkt 49; 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, EKL 2002, lk I-6677,

punkt 36; 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-312/00 P: komisjon *v.* Camar ja Tico, EKL 2002, lk I-11355, punkt 73; Esimese Astme Kohtu 30. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas T-158/00: ARD *v.* komisjon, EKL 2003, lk II-3825, punkt 62).

- 51 Parlament lisab, et otsus ei puuduta isikut isiklikult, kui see puudutab kõnealust isikut vaid seetõttu, et isik kuulub — kasvõi piiratud — isikute gruppi, mille koosseis — kuigi seda võib kergesti määratleda — ei ole vastava otsuse andmise päeval püsivalt määratletud. Parlament väidab, nagu selle kohta leidis ka kohtujurist M. Jacobs oma 20. novembri 2003. aasta ettepanekus kohtuasjas C-167/02 P: Rothley jt *v.* parlament, milles kohtuotsus tehti 30. märtsil 2004 (EKL 2004, lk I-3149, punkt 42), et kuigi parlamendi koosseis määratakse ja muudetakse ettenähtud sätete ja menetluste kohaselt, ei või seda pidada muutumatuks.
- 52 Parlamendi väitel saab fraktsioone ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmeid, kellele eeskirju kohaldatakse, eristada praegustest parlamendiliikmetest. Eeskiri puudutab siiski fraktsioone ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmeid, kelle arv ei ole määratletud ja mida ei saa määratleda. Eeskiri puudutab esiteks iga fraktsiooni, mis parlamendis moodustatakse, ja iga parlamendiliiget, kes ei ole fraktsiooniga ühinenud või kes astub fraktsioonist välja ja ei ühine teise fraktsiooniga. Neid eeskirju kohaldatakse mitte üksnes praegustele, vaid ka tulevastele fraktsioonidele ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele.
- 53 Veel väidab parlament, et võimalus nende õigussubjektide, kellele otsust kohaldatakse, arvu või isegi isikut enam-vähem õigesti määratleda ei tähenda mingil juhul seda, et see otsus neid subjekte isiklikult puudutaks, kui on selge, et kõnealust otsust kohaldatakse selles objektiivselt määratletud õigusliku või faktilise olukorra alusel (eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus komisjon *v.* Camar ja Tico, punkt 74 ja eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus Antillean Rice Mills *v.* nõukogu, punkt 52).

- 54 Sellises olukorras ei ole hagejad parlamendi väitel individualiseeritavad praegustest või tulevastest parlamendiliikmetest või fraktsioonidest, sest eeskirja kohaldatakse neile kõigile. Vaidlustatud otsus ei puuduta seega hagejaid isiklikult.
- 55 Hagejad väidavad esiteks, et kuigi vaidlustatud otsus puudutab parlamendi sisemist korraldust, on see siiski vaidlustatav, kuna sellel on õigusmõju hagejatele, keda tuleb ühenduseks liitunud liikmesriikide kodanikelt saadud volituste kandjatena pidada EÜ artikli 230 esimese lõike tähenduses kolmandateks isikuteks, kellele parlamendi õigusakt, mis puudutab kõnealuste volituste kasutamise tingimusi, tekitab õiguslikke tagajärgi (Esimese Astme Kohtu 2. oktoobri 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-222/99, T-327/99 ja T-329/99: *Martinez jt v. parlament*, EKL 2001, lk II-2823, punkt 61).
- 56 Teiseks väidavad hagejad, et vaidlustatud otsus puudutab neid otseselt ja isiklikult.
- 57 Selles osas väidavad hagejad esiteks, et vaidlustatud otsusel on otsene õigusmõju fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmetele, kuna need parlamendiliikmed ei või kõnealuse otsuse tagajärjel enam kasutada eelarvepunkti 3701 assigneeringuid Euroopa poliitilise rühmituse toetamiseks (punkt 1.6.1), töötajate töölevõtmiseks (punkt 1.7.1), raamatupidamiskuludeks (2. osa jaotise 1.2 4. peatükk) ega fraktsiooni koosolekute korraldamiseks (2. osa jaotise 1.2 5. peatükk). Lisaks ei võimalda vaidlustatud otsus neil enam avada pangaarvet eelarvepunkti 3701 assigneeringute kasutamiseks (punkt 2.5.4).
- 58 Hagejate arvates on vaidlustatud akti kohaldamine ja rakendamine vastupidiselt parlamendi väidetele oma olemuselt täiesti automaatne ja kohaldajatele ei jää mingit kaalutusõigust.

- 59 Teiseks väidavad hagejad, et vaidlustatud otsus puudutab neid isiklikult tulenevalt nende fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete seisundist, kuna kõnealuse otsusega sätestatakse vaid neile uued eelarve- ja raamatupidamiskohustused ja vaid nemad jäetakse ilma teatud õigustest, mis veelgi suurendab fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete ja fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete erinevat kohtlemist.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 60 EÜ artikli 230 neljanda lõigu kohaselt võib iga füüsiline või juriidiline isik algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ja sellise otsuse vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutab, kuigi vormiliselt on see teisele isikule adresseeritud määrus või otsus.
- 61 Kuna puudub vaidlus selles, et vaidlustatud otsus ei ole adresseeritud hagejatele, siis tuleb analüüsida, kas see puudutab neid otseselt ja isiklikult.
- 62 Hagejate väite osas, et kuna kõne all on parlamendi otsus, mis ei puuduta üksnes selle institutsiooni sisemist korraldust ja millel on otsene mõju selle institutsiooni liikmetele, siis on nendel liikmetel kaebeõigus, ilma et oleks vaja eraldi uurida, kas kõnealune otsus puudutab neid isiklikult, piisab seisukohast, et Euroopa Kohus lükkab sellise väite selgelt tagasi. Selles osas on kohus meenutanud, et juba EÜ artikli 230 neljanda lõigu sõnastusest ja väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et füüsiline või juriidiline isik võib algatada menetluse sellise otsuse tühistamiseks,

mille adressaadiks ta ei ole, üksnes siis, kui see otsus puudutab teda nii otseselt kui isiklikult, ning seega ei saa viimati nimetatud EÜ asutamislepingust selgelt tulenevat tingimust selle sätte tõlgendamisel eirata, ilma et ületataks ühenduse kohtule EÜ asutamislepinguga antud pädevust (vt eelkõige eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punkt 44).

- 63 Seega tuleb uurida, kas vaidlustatud otsus puudutab hagejaid isiklikult. Selles osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et muud isikud peale nende, kellele on otsus adresseeritud, saavad üksnes siis väita, et see otsus puudutab neid isiklikult, kui see otsus mõjutab neid teatud neile eriomaste tunnuste või neid iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis neid kõigist teistest eristavad, ning seeläbi individualiseerib neid sarnaselt selle otsuse adressaadiga (*Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann v. komisjon*, EKL 1963, lk 197, lk 223 ja eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punkt 36).
- 64 Käesolevas asjas viitavad hagejad enda seisundile fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetena, keda koheldakse erinevalt fraktsiooni kuuluvatest parlamendiliikmetest.
- 65 Mis puudutab fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete seisundit, siis tuleb asuda seisukohale, et see kuuluvusetus ei individualiseeri hagejaid sarnaselt selle otsuse adressaatidega.
- 66 Tuleb nimelt tõdeda, et vaidlustatud otsusega muudetakse neid tingimusi, mille alusel võivad kasutada eelarvepunkti 3701 assigneeringuid fraktsioonid, nagu nähtub eriti käesoleva määruse punktist 16, ja mille alusel võivad neid assigneeringuid kasutada fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed, nagu nähtub eriti käesoleva määruse punktidest 12, 15 ja 17. Kõnealust otsust kohaldatakse üldiselt ja tulevastele

fraktsioonidele ning fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetele. Seega mõjub otsus nii tulevase fraktsioone ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmeid kui ka neid, kes olid parlamendiliikmed otsuse vastuvõtmise ajal, ning seetõttu ei puuduta see neist kedagi isiklikult (vt selles osas Euroopa Kohtu 23. novembri 1995. aasta määrus kohtuasjas C-10/95 P: *Asocarne v. nõukogu*, EKL 1995, lk I-4149, punkt 30).

- 67 Väitega, et tulenevalt nende seisundist fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmetena diskrimineeritakse hagejaid võrreldes fraktsiooni kuuluvate parlamendiliikmetega, ei saa tõendada, et vaidlusalune otsus puudutab hagejaid isiklikult.
- 68 Esiteks see, et hagejad kuuluvad ühte nendest kahest isikute rühmast, kellele vaidlusalust otsust kohaldatakse, ei ole piisav nende individualiseerimiseks, kuna mõlemad need kaks rühma — fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed — määratletakse vaidlusaluses otsuses üldiselt ja abstraktselt.
- 69 Teiseks erinevad käesoleva asja asjaolud Euroopa Kohtu 23. aprillil 1986. aastal kohtuasjas 294/83: *Les Verts v. parlament* (EKL 1986, lk 1339, punkt 36) tehtud otsuse aluseks olnud asjaoludest. Viimati nimetatud asi puudutas 1984. aasta Euroopa Parlamendi valimistel osalenud poliitiliste rühmituste teabekampaaniaks mõeldud assigneeringute ebavõrdset jaotamist. Vaidlusalused eelarvepoliitilised otsused puudutasid kõiki poliitilisi rühmitusi, kuigi neile eraldatud assigneeringud erinesid olenevalt sellest, kas need rühmitused olid esindatud 1979. aastal valitud assamblees. Esindatud rühmitused osalesid sellise otsuse tegemisel, mis puudutas nii nende endi kui ka konkureerivate esindamata rühmituste assigneeringuid. Euroopa Kohus vastas jaatavalt küsimusele, kas vaidlustatud aktid puudutasid isiklikult sellist poliitilist rühmitust, kes ei olnud esindatud, kuid kes võis esitada 1984. aasta valimistel kandidaate. Euroopa Kohus leidis, et tõlgendus, mille kohaselt vaid esindatud rühmitused on isiklikult puudutatud, tekitaks kohtuliku kaitse seisukohalt

ebavõrdse olukorra, kuna esindamata rühmitustel oleks olnud võimatu vaidlustada valimiskampaaniaks mõeldud assigneeringute jaotamist enne valimiste toimumist.

- 70 Käesolevas asjas tuleb asuda seisukohale, et mis puudutab menetluslike küsimusi, ei ole siin sellist laadi erinevusi hagejate kui fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmete ja fraktsiooni kuuluvate parlamendiliikmete vahel, kuna nagu käesoleva määruse punktis 66 sedastati, ei puuduta vaidlustatud otsus ei fraktsioonilise kuuluvusega parlamendiliikmeid ega fraktsioone isiklikult.
- 71 Eeltoodust tuleneb, et vaidlustatud otsus ei puuduta hagejaid EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses isiklikult ja seetõttu tuleb jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, ilma et oleks vaja sisuliselt lahendada nii küsimust, kas hagejad on sama artikli tähenduses otseselt puudutatud, kui ka küsimust, kas käesolev hagi on esitatud EÜ artikli 230 viiendas lõigus ette nähtud tähtaegu järgides.

Kohtukulud

- 72 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, jäetakse parlamendi kohtukulud hagejate kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (teine koda)

teeb määruse, millega otsustab:

- 1. Jätta toimikust välja hagejate poolt hagiavalduse 5. lisana esitatud parlamendi õigustalituse arvamus.**
- 2. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.**
- 3. Jätta hagejate kanda nende endi kui ka parlamendi kohtukulud.**

Luxembourgis, 10. jaanuaril 2005

Kohtusekretär

H. Jung

Koja esimees

J. Pirrung